

ΠΡΟΣ: ΚΥΡΙΟ
ΔΕΜΕΤΖΟ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟ
ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ 77
ΧΑΝΚΙΑ ΕΥΒΟΙΑΣ
34100

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΤΕΛΟΣ
POST PAYE
Αθήνας 45
Αρ. 45.1
ΕΛΛΑΣ - HELLAS

Φουρνιώτικα

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ

Νέα

ΑΘΗΝΑ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997 - Αριθ. φύλλου 30

Γραφεία: Μενάνδρου 54 - Αθήνα - τηλ. 5247.150

Και οι δύο τους ήσαν υπέροχες

Ο Φουρνιώτικος χώρος, θες από τον αέρα του Τριβαξώνα, θες από το νερό της Βαγιάς και του Κωσιανιάκη, ή τους ξηρότοπους του Λούτσι και του Χάλικα, εγέννησε αξιόλογα τέκνα που υπηρέτησαν τις επιστήμες και προσέφεραν τόσες και τόσες υπηρεσίες στη γενέτειρα, στην Κρήτη αλλά και σ' όλη τη χώρα. Έβγαλαν τα τρία χωριά της Φουρνής δασκάλους, καθηγητές, δικηγόρους, δικαστικούς, στρατηγούς, διευθυντές τραπεζών, γιατρούς και τόσους άλλους υπηρέτες της επιστήμης. Μέσα σ' όλους αυτούς ασφαλώς ξεχωρίζουν δύο. Και οι δύο ήσαν γυναίκες: Η Σοφία Μαυροειδή Παπαδάκη και η Μαρίκα Αμαριώτιου. Της Φουρνής η πρώτη, του Καστελλίου η δεύτερη. Δύο γυναίκες που έκαναν γνωστό στο Πανελλήνιο τον τόπο μας.

Η Σοφία Μαυροειδή μας έφυγε πριν από 20 χρόνια, η Μαρίκα Αμαριώτιου πριν δύο μόλις μήνες. Τα «ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ» θέλουμε να τιμήσουν τις δύο μεγάλες Φουρνιώτισσες παραθέτοντας στο σημερινό τους φύλλο στοιχεία από το βιογραφικό τους σημείωμα παρμένα, της μεν Σοφίας Μαυροειδή από την ομιλία του Προέδρου του Συλλόγου μας Γ. Τουτουδάκη, κατ' την τελετή εντοιχισμού αναμνηστικής πλάκας στο σπίτι που αυτή γεννήθηκε και μεγάλωσε, της δε Μαρίκας Αμαριώτιου από τον επικείμενο λόγο του συμπατριώτη μας λοχοτέχνου Γ. Πρατσίνη.

Σοφία Μαυροειδή Παπαδάκη

την ομιλία του Προέδρου μας:

«...Μαζευτήκαμε σήμερα εδώ για να τιμήσουμε μια άξια Φουρνιώτισσα, μια γυναίκα που με την πέννα της και την προσπάθειά της για το παιδί και το συνάνθρωπό της έκανε γνωστά στο Πανελλήνιο το χωριό της, τη Φουρνή μας. Είναι η Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη.

Ο Σύλλογός μας, με απόφαση του Δ.Σ. του αποφάσισε, με τη συμπλήρωση των 20 χρόνων από το θάνατό της, να αφιερώσει τον φετινό Αύγουστο στη μνήμη της, να τοποθετήσει αναμνηστική πλάκα εδώ στο σπίτι που γεννήθηκε και μεγάλωσε και προτομή της σε κατάλληλο μέρος του χωριού μας.

Οι φιλολογικές μου γνώσεις, λόγω επαγγέλματος, είναι περιορισμένες και ως εκ τούτου δεν τολμώ να υπησέλω στην ανάλυση του πολυσχιδούς έργου της,

Παρουσία εκπροσώπων της Πολιτείας, του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πέτρου κ.κ. Νεκταρίου και του Επισκόπου Ολύμπου Αμερικής κ.κ. Ανθίμου, του ιερατείου και πλήθους κόσμου, ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας ανέλυσε το έργο της τιμωμένης, ο δε Ελευθ. Μπουραντάς απήγγελε ποιήματα από τη συλλογή της «Ωρες αγάπης».

Παραθέτουμε αποσπάσματα από

(Συνέντευξη στη σελ. 4)

Μαρίκα Αμαριώτιου

Δε θέλησε ο Χάροντας
λίγο να περιμένει
τσ' ευχές μου τις περυσινές
για τα γενέθλιά σου
τότε απού συμπλήρωσες
τα εκατό σου χρόνια
κι από καρδιάς
σ' ευχόμουν
να ζήσεις άλλα τόσα.
Ο Χάρος είν' ο θερισιτής
κι εμείς
τα ξερά στάχυα.

έμεινε ορφανό κι «απέσβετο το Αμαριώτικο λάλον ύδωρ».

Αν και είναι γνωστή η προσωπικότητα και η προσφορά σου, θα πω δυο λόγια, ένα τελευταίο «κατευόδιο», μια και το «οδοπορικό» μου στα γενέθλιά σου δε σε πρόλαβε.

Πέρσι τέτοιο καιρό που η αείμνηστη Μαρίκα συμπλήρωσε τα εκατό της χρόνια θέλησα σαν ελάχιστη τιμή στην προσφορά της στα ελληνικά γράμματα να δημοσιεύσω λίγες σελίδες σαν «οδοπορικό» στη μεγάλη Φουρνιώτισσα. Δυστυχώς πρόλαβε ο Χάρος και οι ευχές μου εκείνες θα δημοσιευθούν στο τέλος του χρόνου.

Τώρα, αξέχαστη Μαρίκα, αντί για ευχές μοίρα φθονερή με καλεί να σε ξεπροβοδίσω στο τελευταίο σου ταξίδι.

Με το χαμό σου φτώχυνε το Καστέλλι, φτώχυνε η Φουρνή, η Κρήτη, η Ελλάδα, τα ελληνικά γράμματα, γιατί παρά την ηλικία σου ήθελες πάντα να προσφέρεις, όπως είπες πριν λίγο καιρό στον Αρχιμανδρίτη Ευγένιο ότι «στενοχωριόσουν που αδρανούσες» και το φουρνιώτικο πνεύμα, που μαζί με τις μακαρίτισσες Σοφία Μαυροειδή και την αδελφή σου Σοφία Φανουριάκη αντιπροσώπευες,

(Συνέντευξη στη σελ. 5)

Προέχει η ενότητα των Κοινοτήτων

Η Φουρνιά είναι μια και αδιαίρετη. Η Διοίκηση του Συλλόγου και η συντακτική επιτροπή του ουδέποτε μπήκε στο παιχνίδι των δημοσιευμάτων με θέματα που διχάζουν τα χωριά μας και δεν κατόντισε ποτέ όργανο διαμάχης μεταξύ των Κοινοτήτων μας. Όποιος έχει απόψεις ή ιδέες είναι ευπρόσδεκτος να τον ακούσουμε.

Θα θέλαμε να είμαστε ενωμένοι για ένα καλύτερο αύριο. Ας προσπαθήσουμε να βάζουμε τη μια πέτρα πάνω στην άλλη και όχι να καταστρέφουμε ή να κρίνουμε με κακή διάθεση τις πράξεις των άλλων. Χρειάζεται στις συνελεύσεις του καλοκαιριού να συμμετέχουν και οι τρεις Σύλλογοι και ελεύθερα να καταθέτουν τις απόψεις για μια κοινή πορεία τους.

Να μη μας ενώνουν μόνο οι νεκροί και οι ιστορίες των χωριών μας αλλά οι σωστές συμπεριφορές και τα έργα μας.

Είναι καλύτερα να ακούεται ένα γλυκός λόγος για τους ζωντανούς παράλληλα με τα επαινετικά σχόλια και τις εξάρσεις για τους νεκρούς με τις συνηθισμένες νεκρολογίες.

Μας ενδιαφέρουν το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον του τόπου μας.

Ευχές του Δ.Σ. του Συλλόγου μας

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας εύχεται στα μέλη μας και τους φίλους της Φουρνής, στους κατοίκους του χωριού μας και στους Απόδημους Φουρνιώτες

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ

και

ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ με υγεία και προκοπή τον καινούργιο χρόνο 1998.

Η ετήσια Χοροεπερίδα του Συλλόγου μας

Αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι,

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας, διοργανώνει την ετήσια Χοροεπερίδα του, την 13 Φεβρουαρίου 1997, ώρα 9 το βράδυ, στο Κέντρο διασκέδασης «ΠΛΑΚΙΩΤΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙ» Δαιδάλου 15 (είσοδος από Αρμυρίας), στην Πλάκα. Διαθέτει ορχήστρα με πλούσιο καλλιτεχνικό Πρόγραμμα. Για κρατήσεις θέσεων τηλεφωνήστε εγκαίρως στα τηλ. των μελών του Δ.Σ. και του Κέντρου (3236541 - 3236274).

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Κοινωνική ζωή και κίνηση - Εκδηλώσεις του Συλλόγου -

□ Αρραβώνες

• Η Πόπη Γεωργίου Γωνιωτάκη, κόρη του Γεωργίου Εμμ. Γωνιωτάκη και ο Πολυδούρης Γεώργιος αρραβωνιάστηκαν.

□ Γάμοι

• Ο Χρόνης Γ. Βασιλάκης και η Έλλα Μόλλεε τέλεσαν τους γάμους τους εις τον Ιερό Ναόν Κοιμήσεως Θεοτόκου Επάνω Φουρνής.

• Ο Εμμανουήλ Ι. Πρατσινάκης και η Μαρία Σταύρου Κωστάκη τέλεσαν τους γάμους τους εις τον Ιερό Ναόν Μεγάλης Παναγίας Νεαπόλεως.

• Ο Νεκτάριος Ζαχαριάς και η Μαρίνα Γαλανάκη, εγγονή του Μανώλη Δεμέτζου, τέλεσαν τους γάμους τους εις τον Ιερό Ναόν Αγίας Τριάδας της πόλεως του Αγίου Νικολάου.

• Η Τζωρακάκη Ειρήνη, κόρη της Ελένης Γρηγορίου Μπουραντά και ο Γεωργακάτος Γρηγόριος τέλεσαν τους γάμους τους στην Αθήνα.

• Η Μαρία παπα-Μιχάλη Πατεράκη και ο Χρήστος Κοντογεώργης τέλεσαν τους γάμους τους στον Ι.Ν. Παναγίας Ελευθερώτριας Κηφισιάς.

• Η Μαρία Φραγκίσκου Φορέντζη κόρη της Ανθούλας Τυράκη και ο Μάνος Κορνελάκης τέλεσαν τους γάμους τους στην Αθήνα.

□ Γεννήσεις

• Ο Γιώργος και η Βάσω Τζανοπούλου απέκτησαν ένα χαριτωμένο κοριτσάκι.

• Ο Μιχαήλ Ζαχαρίου Τουτουδάκης απέκτησε κοριτσάκι.

• Η Κάλλια Ρουσάκη - Τριπόδη, κόρη του Αντωνίου Ρουσάκη, απέκτησε αγοράκι.

□ Βαπτίσεις

Ο Γιάννης και η Ελένη Φιορέτζη - Περικλειδάκη εβάπτισαν το αγοράκι τους στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Επάνω Φουρνής και του έδωσαν το όνομα Εμμανουήλ.

□ Έφυγαν

• Ο Εμμανουήλ Ιακώβου Αμαριωτάκης, δάσκαλος. Πέθανε και τάφηκε στην Αχαΐα.

• Γεώργιος Εμμ. Αγγελάκης, δάσκαλος πέθανε στην Ιεράπετρα και τάφηκε στο Καστέλλι.

• Μιχαήλ Εμμ. Χειράκης, πέθανε και τάφηκε στη Φουρνή.

• Μαρίκα Δημ. Αμαριώτου Εκπ/κός Σύμβουλος. Πέθανε στο Ηράκλειο και τάφηκε στο Καστέλλι.

• Αγγελάκης Γεώργιος του Κων/νου. Πέθανε στην Αθήνα και τάφηκε στη Φουρνή.

• Παρασχάκης Εμμανουήλ του Κων. Πέθανε και τάφηκε στο Καρύδι.

• Σινοπούλου Ροδάνθη, πεθερά της Μαρίας Σταύρου Μαυρικάκη - Σινοπούλου. Πέθανε και τάφηκε στο Ηράκλειο.

• Σεργάκης Κων/νος του Αλεξ. Ιατρός. Πέθανε και τάφηκε στη Νεάπολη.

□ Δωρεές σε ναούς

Εις μνήμην Μιχαήλ Εμμ. Χειράκη και αντί στεφάνου προσέφεραν στον Ιερό Ναό Αγίας Τριάδος Φουρνής: Μιχαήλ Γωνιωτάκης γυμνασιάρχης 10.000, Γεώργιος Δρακωνάκης καθηγητής 10.000, Μαρία Νικητάκη καθηγήτρια 10.000, Νικόλαος Καγιαμπάκης 5.000. Σταύρος Φαλκωνάκης 10.000, Νικόλαος Μαυρικάκης 5.000, Μιχαήλ Πρινωτάκης 10.000 δρχ.

Επίσης προσέφεραν υπέρ του Ιερού Ναού Αγίας Μαρίας Μεθυμοπούλας, ο Γεώργιος και Μαγδαληνή Μπουραντά 10.000, Ευαγγελία Βουκουκλάρη 10.000, Γεώργιος Βουκουκλάρης, ιατρός, 10.000 και Ιωάννης Μουτσόπουλος Πολιτικός Μηχανικός 10.000, Μαρία Χειράκη 5.000 δρχ.

• Η Μαρίκα Εμμανουήλ Τυράκη, αδελφή του Μάρκου Τυράκη, προσέφερε στον Ιερό Ναό Αγ. Τριάδος 30.000 και στον Ι.Ν. Ευαγγελίστριας 20.000 εις μνήμην των γονέων της Εμμανουήλ και Αικατερίνης.

• Ο κ. Ιωάννης Κ. Κανιτάκης ιατρός προσέφερε το ποσόν τω 100.000 δρχ. εις τον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Επάνω Φουρνής και εις μνήμην των γονέων του Κωνσταντίνου και Μαρίας Λουίζας, με σκοπό να διατεθούν για τη διαμόρφωση του προαύλιου χώρου του ως άνω ναού.

Το Εκκλ. Συμβούλιο
Ευχαριστεί θερμά

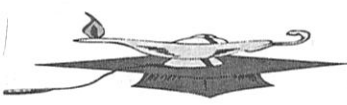

□ Δωρεές εις μνήμην

Εις μνήμην του αποβιώσαντος Μιχαήλ Εμμ. Χειράκη, κατέθεσαν αντί στεφάνου υπέρ συντηρήσεως Νεκροταφείου Φουρνής: Χαράλαμπος Φανουριανάκης ιατρός 5.000, Γεώργιος Χειράκης 5.000, Τηλέμαχος Χειράκης 5.000, Αβραμίδης Χειράκης 5.000, Νικόλαος Χειράκης 5.000, Κων/νος Παναγιωτάκης 5.000 δρχ.

Επίσης κατέθεσαν υπέρ του Συλλόγου «η Ευαγγελίστρια» Γεώργιος Ε. Χειράκης 5.000, Αβραμίδης Χειράκης 5.000 και Νικόλαος Χειράκης 5.000 δρχ.

Η Κοινότης και το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ευαγγελίστρια ευχαριστούν θερμά.

□ Προσφορές στο Σύλλογό μας

Χατζηδάκης Ιωάννης Κων. 5.000
Ρουφαδάκη - Μανουσάκη Άννα 6.000

Βασιλάκη - Βλαχοπούλου Ανδρονίκη 5.000

Αγγελάκης Μιχαήλ Παν. 3.000
Λουκάκης Κανάκης 2.000

Μπουραντάς Ελευθέριος 4.000

Φουντουλάκης Νικόλαος 5.000

Δρακωνάκης Κων/νος 5.000

Αγγελάκης Εμμανουήλ 5.000

Στάϊκος Ελευθέριος 2.000

Δεμέτζος Κων/νος 6.000

Φουντουλάκης Κων/νος 5.000

Γωνιωτάκης Ιωάννης 10.000

Γωνιωτάκη - Μανωλικάκη Φαίδρα 10.000

Καφετζάκη - Μανδαλάκη Μαρίνα 5.000

Προκοπάκης Λάμπης 5.000

Προκοπάκης Εμμ. (Λάμπη) 5.000

Προκοπάκη - Μαργιολάκη Μαρία 3.000

Αμαριωτάκη - Κόλλια Ιωάννα 5.000

Λυράκης Μιχαήλ 5.000

Φουντουλάκης Μιχαήλ Γεωργ. 5.000

Ζερβάκης Ιωάννης Νικ. 3.000

Ζερβάκη Μαρία Νικ. 3.000

Ζερβάκη Αθηνά δασκάλα 5.000

Γωνιωτάκη Αθηνά, ιατρός 5.000

Γωνιωτάκης Μιχαήλ 5.000

Ζερβάκη - Ορφανού Βασιλεία 5.000

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

ΦΟΥΡΝΙΩΤΟΠΙΑΔΩΝ ΣΤΙΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ

• Καλλιόπη Εμμ. Κυριακάκη στο Οικονομικό του Παν/μίου Πάτρας (Αργίνο).

• Ειρήνη Γεωγ. Νικητάκη στην Κοινωνιολογία του Παντείου Παν/μίου (Αθήνα).

• Βασιλεία παπα-Σταύρου Μαγουλή στο Παιδαγωγικό Δημ. Εκπ/σης του Παν/μίου Αιγαίου (Ρόδος).

• Μιχαήλ Στέλιου Γωνιωτάκης, εγγονός του αιμνήστου καθηγητή μας Μιχάλη Γωνιωτάκη, Πολιτικός Μηχανικός στο Πολυτεχνείο Θράκης.

• Μαρία Χατζηγιάννη, κόρη του συγχωριανού μας Βασιλείου Μιχ. Χατζηγιάννη στη Φιλοσοφική Σχολή του Παν/μίου Κρήτης.

• Γεώργιος Μανουσάκης, γιός της Παιδιάτρου Σοφίας Τυράκη - Μανουσάκη στην Ιατρική Σχολή του Παν/μίου Αθηνών.

• Ελένη Γεωργίου Προκοπάκη, εγγονή του αιμνήστου ράπτη Γιάννη Προκοπάκη στο τμήμα τουριστικών Επιχειρήσεων (Τ.Ε.Ι. Αθήνας).

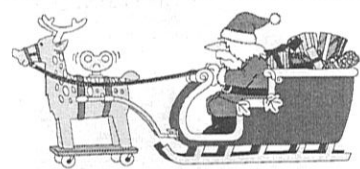
***

• Στυλιανός Εμμ. Μπουραντάς στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης.

• Μελπωμένη Εμμ. Μπουραντά στο Διοικητικό και Οικονομικό Τμήμα Επιχειρήσεων του Ι.Ε.Κ. Αγ. Νικολάου.

Ζερβάκη - Μπουζέγια Ειρήνη 5.000	Καφετζάκη - Κατριανάκη Ευαγγελία 5.000
Ζερβάκης Εμμανουήλ Ιωάν. 2.000	Αγγελάκης Κων/νος, πλοίαρχος Ε.Ν. εις μνήμην του πατέρα του 10.000
Νιωτάκη - Σαββάκη Αλεξάνδρα 5.000	Χειράκη - Λαβδάκη Μαρία, εις μνήμην γονέων της 5.000
Συγγελάκη Κατίνα (Γραμματικάκη) 5.000	Γωνιωτάκης Μιχαήλ, γυμνασιάρχης εις μνήμην γονέων του 5.000
Συγγελάκη Αφροδίτη 10.000	Φουλεδάκης Δημήτριος 5.000
Τουτουδάκης Ζαχαρίας 10.000	

Ματαιώση εκδηλώσεων Συλλόγου

Πολλά μέλη του Συλλόγου μας την τελευταία στιγμή ματαιώσαν τη συμμετοχή τους στις διάφορες εκδηλώσεις του Συλλόγου χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τις δεσμεύσεις του σε πρακτορεία και ξενοδοχεία.

Αυτό έχει ως αποτέλεσμα πρακτορεία ταξιδιών και ξενοδοχεία, να μας κατακρίνουν για έλλειψη προγραμματισμού και να μας επιβαρύνουν οικονομικά.

Είναι φυσικό για τους λόγους αυτούς το Δ.Σ., να απογοητεύεται, να αποφεύγει τέτοιες δραστηριότητες και να μειώνονται αισθητά οι συμμετοχές των μελών του.

Σ' άλλους Συλλόγους τα έξοδα συμμετοχής προκαταβάλλονται και παρακρατούνται σε περίπτωση μη συμμετοχής.

Η Γ. Γραμματέας του Συλλόγου : ΦΙΦΗ ΚΑΦΕΤΖΑΚΗ

□ ΒΡΑΒΕΥΣΗ

Η Ελένη «Έλλη» Χατζηγιάννη, γεωλόγος, που σήμερα παρακολουθεί μεταπτυχιακές εξετάσεις στη Σχολή Βιολογίας του Παν/μίου Κρήτης, κόρη του συγχωριανού μας Βασίλη Μιχ. Χατζηγιάννη, πήρε το πρώτο βραβείο ποίησης για το έργο της «Στοχασμοί» στον Παγκρήτιο λογοτεχνικό διαγωνισμό που διοργανώνει κάθε χρόνο το πνευματικό κέντρο του Δήμου Αγίου Νικολάου στο Νομό μας.

Ο Σύλλογός μας εκφράζει τα θερμά του συγχαρητήρια.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΦΟΥΡΝΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ ΦΟΥΡΝΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Μενάνδρου 54 Αθήνα
Τηλ. 5247150

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Γεώργ. Τουτουδάκης
Αντ)δρος: Αντώνης Ρουσάκης
Γ. Γραμ.: Καφετζάκη Φιφή
Ταμίας: Φουντουλάκης Πέτρος
Σύμβουλος: Κ. Δρακωνάκης

□ ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Ο Εμμανουήλ Μαυρικάκης και ο Ιωάννης Μαυρικάκης τέκνα του συγχωριανού μας καθηγητού της Ιατρικής του Πανεπιστημίου Αθηνών Μύρωνος Μαυρικάκη τέλειωσαν την Ιατρική Σχολή στο αγγλόφωνο Παν/μιο της Πράγας (3η Σχολή του Καρόλου) και κατόπιν εξετάσεων στην Ελλάδα αναγνώρισαν το πτυχίο τους ως ισότιμο του Ελληνικού.

Ο Σύλλογός μας τους εύχεται καλή σταδιοδρομία.

- Ιστορικές σελίδες - Συνεργασίες αναγνωστών - Προγράμματα

ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΜΙΝΩΙΚΩΝ ΓΡΑΜΜΩΝ

Ο συγχωριανός μας, εκλεκτός φίλος του Συλλόγου μας, Κων/νος Αγγελάκης, πλοίαρχος του εμπορικού Ναυτικού, ευχαριστεί τις Μινωϊκές γραμμές για την απόφασή τους να μεταφέρουν δωρεάν τη σορό του αποθανόντος πατέρα του Γεωργίου Αγγελάκη από Πειραιά σε Κρήτη.

Μας πληροφόρησε μάλιστα, ότι όπως τον βεβαίωσε η Ναυτιλιακή Εταιρεία, η μεταφορά της σορού όλων των Κρητών νεκρών από Πειραιά σε Κρήτη θα γίνεται εφεξής δωρεάν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Ο Σύλλογός μας ευχαριστεί την κ. Τούλα Βαρθάκη και τις οικογένειες των παιδιών της για τη δωρεά προς το Σύλλογο ποσού 100.000 δρχ. εις μνήμη του αιμνήστου συζύγου της Κωνσταντίνου Βαρθάκη και εύχεται σ' αυτούς την «εξ ύψους παρηγορία».

Επίσης ευχαριστεί τα μέλη του για τη μεγάλη τους προσπάθεια τους να βοηθήσουν ηθικά και υλικά, κατά την καλοκαιρινή περίοδο, την ύπαρξη και επιβίωσή του.

Η συνεχιζόμενη αυτή προσπάθεια δείχνει το ενδιαφέρον όλων μας για το μέλλον του Συλλόγου.

* * *

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Προς κ. Μιχάλη Νικητάκη,

Το Δ.Σ. του Πολιτιστικού Συλλόγου Καστελλιανών «Ο Κέραμος» σας ευχαριστεί για την εργασία και το υλικό που προσφέρατε εσείς και το τεχνικό σας προσωπικό αφιλοκερδώς προκειμένου να περιφράξετε τον Κέραμο. Σας εύχεται υγεία και δύναμη για να πράττετε πάντα παρόμοιες αγαθοεργείς πράξεις.

Πράγματι τέτοιες ενέργειες τιμούν τους Καστελλιανούς και ευχόμεθα το παράδειγμά σας για παρόμοιες χειρονομίες να ακολουθήσουν και άλλοι συντοπίτες μας.

Το Δ.Σ. σας ευχαριστεί και πάλι και ο Αφέντης Χριστός να βοηθάει εσάς και την οικογένειά σας.

Το Δ.Σ. Συλλόγου
Καστελλιανών
Μεραμπέλλου
Λασιθίου
«Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

* * *

ΜΕΓΑΛΗ ΦΟΥΡΝΙΩΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Ο ταλαντούχος Πιανίστας Κώστας Παπαδάκης, εγγονός του συγχωριανού μας δασκάλου Κώστα Κυριακού Κυριακάκη, (γιος της κόρης του Μαίρης) έδωσε παρουσίαση πολυπληθούς ακροατηρίου με μεγάλη επιτυχία στο «Κηποθέατρο» του Ηρακλείου ρεσιτάλ με έργα Μπετόβεν, Σούμαν, Χατζηδάκη κ.ά.

Όλοι οι Φουρνιώτες που παραβρέθηκαν ένωσαν υπερήφανοι για το νέο καλλιτέχνη μας, που στα 25 του χρόνια, με τις πολύπλευρες σπουδές, διακρίσεις, υποτροφίες, μετάλλια και συμμετοχές σε διεθνείς διαγωνισμούς λαμπρύνει τη φουρνιά μας και τιμά όλους τους συντελεστές της μεγάλης και επιτυχούς σταδιοδρομίας του.

Συγχαρητήρια στις οικογένειες του παππού του Κώστα Κυριακάκη και της κόρης του Μαίρης.

* * *

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου μας με το άγγελμα του θανάτου της Πανελληνίας ακτινοβολίας μεγάλης Δασκάλας και Παιδαγωγού από το Καστέλλι Φουρνής Μαρίκας Αμαριώτου συνήλθε έκτακτα και αποφάσισε ομόφωνα:

1. Να προτείνει στο Δ.Σ. της Κοινότητάς μας την ονομασία του δρόμου που ενώνει το Καστέλλι και τη Φουρνή «ΤΟ ΚΑΛΤΕΡΙΜΙ» στα ονόματα της ΣΟΦΙΑΣ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ και της ΜΑΡΙΚΑΣ ΑΜΑΡΙΩΤΟΥ.
2. Να κατατεθεί υπέρ του Νεκροταφείου το ποσό των 20.000 δρχ., και
3. Να δημοσιευθεί το ψήφισμα αυτό στα Φουρνιώτικα Νέα.

* * *

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑΝΩΝ «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ»

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Καστελλιανών «Ο ΚΕΡΑΜΟΣ» εκφράζει τη θλίψη του για τον πρόσφατο θάνατο της αιμνήστης Μαρίκας Αμαριώτου.

Η Μαρίκα ήταν η καταξιωμένη μορφή που σφράγισε με τη παρουσία της τον πνευματικό κόσμο και τίμησε με τη δράση της την ιδιαίτερα της πατρίδας, το Καστέλλι Φουρνής.

Η ψυχική και πνευματική της μόρφωση, η ευγένεια, η γλυκύτητα του προσώπου της, καλωσύνη και πολλά χαρίσματα που συνεκτίμησαν όσοι τη γνώριζαν, ας γίνουν το φωτεινό παράδειγμα στους νεώτερους και ειδικότερα σε εμάς τους συγχωριανούς της.

Πιστεύουμε ότι η μορφή της θα μένει αξέχαστη μέσα στις μνήμες όλων των Φουρνιωτών αλλά και όλων εκείνων που την γνώρισαν, διδάχθηκαν από εκείνην, συνεργάστηκαν και έζησαν μαζί της.

Ας είναι αιωνία η μνήμη της.

* * *

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΣΤΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

Διευθύντρια του Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης Αγίου Νικολάου κλήθηκε από τον Οργανισμό Επαγγελματικής Κατάρτισης και Εκπαίδευσης να αναλάβει η κυρία **Μαρία Μενεγάκη - Παπαδοπούλου**, με απόσπαση από την πανεπιστημιακή θέση που κατέχει οργανικά στο Πανεπιστήμιο Θράκης.

Θερμά συγχαρητήρια

Γενική Συνέλευση Πολιτιστικού Συλλόγου Καστελλιανών «Ο Κέραμος»

Στις 10.8.97 πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα του Δημοτικού Σχολείου Καστελλίου Φουρνής η ετήσια Γενική Συνέλευση του Συλλόγου.

Ανακοινώθηκε ο Οικονομικός Απολογισμός και οι δραστηριότητες του Διοικητικού Συμβουλίου από τον κ. Γιάννη Οικονομάκη, καθώς επίσης και πολλά άλλα προβλήματα που απασχολούν τους Καστελλιανούς.

Αποφασίστηκε η περιφραγή του Κεράμου και η διατήρηση κάθε πολιτιστικού του στοιχείου. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε η εκλογή του Νέου Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Καστελλιανών το οποίο απαρτίζεται από τους κ.κ.:

1. **Αμαριωτάκη - Παπαδομαρκάκη Πόπη, Πρόεδρος**
2. **Αμαριώτη Μανώλη, Αντιδρος**
3. **Λαβδάκη Μιχάλη, Ταμίας**
4. **Μαγούλη Νίκο, Γραμματέας**
5. **Μαυροειδή - Τζοβάρια Πόπη, Σύμβουλος**

ΕΞΕΛΕΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

1. **Νικόλαος Γιαππζάκης**
2. **Γιάννης Λαβδάκης**

Το Νέο Διοικητικό Συμβούλιο ευχαριστεί τον κ. Γιάννη Οικονομάκη για τις καρποφόρες υπηρεσίες που προσέφερε ως Πρόεδρος στο Σύλλογο επί πολλά χρόνια και ελπίζει στη συνέχεια της προσφοράς του και στο μέλλον. Υπόσχεται επίσης στα μέλη του ότι θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για το καλό του Καστελλίου.

Πιστεύουμε ότι θα επιτύχουμε το στόχο μας, με τη συμπαράσταση και ενεργό συμμετοχή όλων των μελών και των απανταχού της γης Καστελλιανών, γιατί πραγματικά αξίζει τον κόπο να ασχοληθούμε περισσότερο με το Καστέλλι τον τόπο που γεννηθήκαμε και μεγαλώσαμε.

Με τις ευχές του Διοικητικού Συμβουλίου για ένα καλό Χειμώνα. Να ευχηθούμε επίσης να περάσετε όλοι με χαρά και Υγεία τις Γιορτές που έρχονται.

Εκδηλώσεις του Συλλόγου Καστελλιανών «Ο Κέραμος» το καλοκαίρι του 1997 στο Καστέλλι

Τη Δευτέρα 4 Αυγούστου 1997 παρουσιάστηκε στο προαύλιο του Μουσείου «Μυλόπετρα» δραματοποιημένο σε χοροδράμα το έργο του Νομπελίστα ποιητή μας Οδυσσέα Ελύτη «Ήλιος ο Πρώτος».

Η δραματοποίηση του έργου έγινε από την Καθηγήτρια του βίου Λυκείου Ηρακλείου κ.

Μαρία Καλουδιώτη. Το απέδωσε η ερασιτεχνική θεατρική ομάδα του βίου Λυκείου Ηρακλείου. Η σκηνοθεσία, οι χορογραφίες και η διδασκαλία του έργου έγιναν από την κ. Μαρία Καλουδιώτη. Η παρουσίαση της εξαιρετικής θεατρικής δουλειάς έγινε με πρωτοβουλία και χορηγία του Δ/τη του Μουσείου «ΜΥΛΟΠΕΤΡΑ» Μανώλη Αμαργιώτη. Ο Σύλλογος «Κέραμος» συμμετείχε προσφέροντας την υλικοτεχνική του υποδομή και την μέχρι αυτοθυσίας προσωπική εργασία των μελών του Διοικητικού του Συμβουλίου. Η παράσταση αυτή ήταν κάτι πρωτόγνωρο για πολιτιστικά δεδομένα της Φουρνής, την παρακολούθηση πλήθους κόσμου και απέσπασε θετικότερα σχόλια από τον Τύπο και τους ραδιοφωνικούς σταθμούς του Λασιθίου και του Ηρακλείου.

Την 6η Αυγούστου, εορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος που εορτάζει ο ιερός ναός του παλιού Μοναστηριού του Κεράμου, ο Σύλλογός μας που φέρει το όνομα του μοναστηριού συμμετείχε στο πανηγύρι με αυτοκλασσία και διοργάνωσε μικρό γλέντι κάτω από τον υπεραιώνιο πρίνο που βρίσκεται στην είσοδο του Μοναστηριού. Στο γλέντι προσφέρθηκαν νηστήσιμα εδέσματα που παρασκεύασαν οι γυναίκες του χωριού μας, ακούστηκε Κρητική μουσική, χορεύσαν αρκετοί και καταναλώθηκε άφθονη ρακή.

Το Σάββατο 9 Αυγούστου 1997 στο προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου Καστελλίου δόθηκε διάλεξη από τον Άγγλο Αρχαιολόγο κ. Γκάρεθ Όουενς με θέμα «Το Καστέλλι της Φουρνής και η αρχαιολογία της περιοχής της». Η διάλεξη συνοδεύτηκε με την παρουσίαση φωτεινών διαφανειών από τα αρχαιολογικά ευρήματα της «Μεγάλης στέρνας» του Καστελλίου.

Ο ομιλητής υποστήριξε ότι τα νεολιθικά αγγεία που βρέθηκαν κατά την εκσκαφή της μεγάλης στέρνας στο Καστέλλι είναι τα αρχαιότερα νεολιθικά ευρήματα που έχουν ανακαλυφθεί ποτέ στην Κρήτη και ότι το Καστέλλι της Φουρνής είναι ίσως ο μοναδικός τόπος στην Ευρώπη που κατοικείται αδιάκοπα από το 5000 π.Χ. Και σ' αυτήν την εκδήλωση είχαμε την παρουσία αρκετού κόσμου. Την πρωτοβουλία της διάλεξης είχε το εκλεκτό μέλος του Συλλόγου μας Φιλόλογος κ. Δημήτριος Περοδασκαλάκης.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΑΜΑΡΙΩΤΗΣ

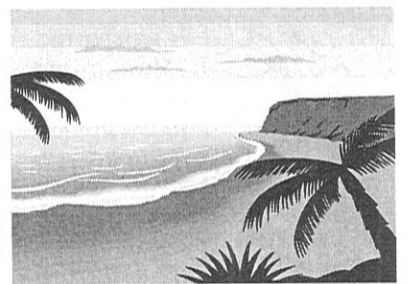
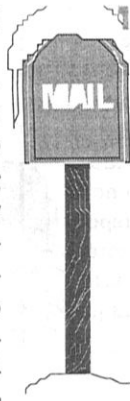
ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ ΔΙΑΚΟΝΟΥ

Στις 31.8.97, ημέρα Κυριακή έγινε η χειροτονία εις διάκονο του Μιχαήλ Εμμ. Βουκουκλάρη που τώρα φοιτά στην Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή Κρήτης και είναι Γραμματέας της Κοινότητας του χωριού μας. Χειροτονήθηκε Διάκονος από τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ολύμπου κ.κ. 'Ανθιμο με τη συμμετοχή αρκετών ιερέων και εν μέσω πολυπληθούς Εκκλησιάσματος. Η χειροτονία έγινε στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Επάνω Φουρνής. Στο τέλος της Θ. Λειτουργίας ο νέος Διάκονος εδεξιώθη τους κληρικούς και όλους τους εκκλησιαζόμενους στη μεγάλη αίθουσα του Δημ. Σχολείου προσφέροντας πλούσια εδέσματα σ' αυτούς.

Στο νέο διάκονο Μιχαήλ όλοι οι παρευρεθέντες ευχθήκαν να είναι άγιος, να υπηρετήσει τον αμπελώνα του Κυρίου και να ευαρεστήσει Θεό και ανθρώπους.

Επίσης η χειροτονία του ως άνω διακόνου εις Πρεσβύτερο έγινε στις 22.11.1997 εις την Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Σεληνάρι από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πέτρας κ.κ. Νεκτάριο και έτσι κατέλαβε την κενή θέση της ενορίας Καρυδίου Μεραμπέλλου.

παπα-Μανώλης Δρακωνάκης

Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

με την κριτική του οποίου έχουν ήδη ασχοληθεί, εν εκτάσει, όλοι σχεδόν οι Έλληνες συγγραφείς και οι άνθρωποι των γραμμάτων. Για τις ανάγκες της στιγμής, ως Πρόεδρος του Συλλόγου, θα περιοριστώ σε σύντομη περιγραφή του έργου της τιμωμένης και της συμβολής της στα ελληνικά γράμματα και την παιδεία και είναι τούτο μεγάλη τιμή για μένα.

Δεν είναι τυχαίο ότι, μόλις προ ολίγου επιμήσαμε μια άλλη Φουρνιωτοπούλα, τη μαρτυρική Μαρία που με την πίστη στο Θεό και την αγάπη της προς την πατρίδα αγίασε και συγχρόνως εδόξεσε το χωριό που τη γέννησε.

Δυό άλλες Φουρνιωτοπούλες αργότερα, δύο γυναίκες του Φουρνιωτικού κάμπου, σύγχρονες αυτές και φίλες μας, δείχνουν το δρόμο προς τα γράμματα, την παιδεία και την εξύψωση του πνεύματος και του μορφωτικού επιπέδου του μόλις απελευθερωθέντος από τους Τούρκους Κρητικού και Ελληνικού γενικότερα λαού. Είναι η τιμωμένη σήμερα Σοφία Μαυροειδή και η άλλη Φουρνιωτίσσα του Καστελλίου, η Μαρίκα Αμαριώτου την οποία επίσης πολύ σύντομα ο Σύλλογός μας θα τιμήσει, όπως και της αξίζεις.

Η Σοφία, όπως μαρτυρούν οι πιο παλιοί του χωριού γεννήθηκε από φτωχούς γονείς. Ο πατέρας της Γιώργος Μαυροειδής - ο Μπισκαδούρος - γεωργός ασχολείτο παράλληλα στην εκκλησία ως καντηλανάφτης, ασκούσε δε περιπτωσιακά το μη υπάρχον σήμερα επάγγελμα του τελάλη.

Η μητέρα της, η Μαρία, μια άγια γυναίκα νοικοκυρά και αγρότισσα γεννήθηκε το 1898 τη Σοφία και αργότερα το Κανώλη, καθηγήτριά φιλόλογο και αρχαιολόγο και την Ελένη που για πολλά χρόνια ήταν η μαία του αγροτικού ιατρείου του χωριού και της ευρύτερης περιοχής.

Η μικρή Σοφία θα μάθει τα πρώτα γράμματα, όπως μας δείχνει το απολυτήριο της, στο Παρθεναγωγείο του Επάνω χωριού και στο μεικτό σχολείο της Κυραπολιτισσας και θα συνεχίσει τη μέση εκπαίδευση στο Παρθεναγωγείο Νεαπόλεως. Στη συνέχεια θα παρακολουθήσει ανώτατη εκπαίδευση στο Διδασκαλείο Ηρακλείου, από όπου παίρνει το δίπλωμα της δημοδιδασκάλισσας.

Ως νεαρή δασκάλα πια θα διδάξει σε σχολεία του Νομού μας, Κριτσά, Λίμνες, Νεάπολη και Φουρνιά αφοσιωμένη ολόψυχα στα παιδιά που της εμπιστευθήκαν και που τόσο αγάπησε.

Στο Παρθεναγωγείο της Φουρνιάς θα διδάξει τα μικρά Φουρνιωτόπουλα μαζί με άλλες δασκάλες της εποχής. Την Ειρήνη Κλωντζάκη, την Ασπασία Γραμματικάκη, Πηνελόπη Πεδιωτίδου, Αναστασία Φαϊτάκη, Ελένη Σφυράκη, Σοφία Αμαριώτου, Ελισάβετ Λυράκη, Ευαγγελία Ξανθάκη, Μαριάνθη Σπιβακτάκη και Μαρία Μαυροφύ-

ρου.

Στις Λίμνες, ως δασκάλα, θα προσφωνήσει το 1917 τον Ελευθέριο Βενιζέλο, που τόσο εντυπωσιάστηκε από τον λόγο της, που ζήτησε από την συνοδεία του να κρατήσουν το όνομα και τα στοιχεία της.

Η φίλη της η Μαρίκα Αμαριώτου θα γράφει αργότερα στη Δράση του Ηρακλείου, για τη Σοφία: "Παιδί φτωχών γεωργών δεν μπορούσε να περιμένει από εκείνους την ώθηση προς τα πάνω και την πήρε από τον εαυτό της".

Έμοιαζε με το ξεπεταρούδι που προσπαθεί ν' απογειωθεί. Σαν το πετούχι δίδεται πια στον αιθέρα, στα ύψη και δεν κατεβαίνει παρά για να πάρει νέα ορμή για πιο ψηλά. Κι απογειώθηκε. Κι έφυγε από το χωριό. Βρήκε θέση οικοδιδασκαλίας στην Αθήνα με μαθήτριά της, κατ' οίκον, την αργότερα κουμπάρα της Διδύ Σωτηρίου, που σε κάποιο κείμενό της θα γράψει: "Θυμάμαι σε τι φτώχεια ζούσε όταν την πρωτογνώρισα. Με προσφάει συνηθισμένο το κουλούρι, με τυρί σ' ένα τσιμεντένιο δωματάκι στη Δεξαμενή, που χρόνια έμενε γιατί, παγωμένο το χειμώνα, φούρνος το καλοκαίρι, χωρίς λεφτά ν' αγοράσει τα βιβλία που χρειαζόταν ή κανένα ρούχο της προκοπής".

Στις ελεύθερες ώρες της η Σοφία θα γίνει και εκείνη μαθήτριά της Γαλλικής Ακαδημίας και θα πάρει με άριστα το δίπλωμα της Γαλλικής γλώσσας, με δυνατότητα να διδάξει ως καθηγήτρια Γαλλικών σε Γυμνάσιο. Παρακολουθεί στη συνέχεια την ανώτατη Σχολή Γαλλικών που μόλις είχε ιδρυθεί και στην οποία φοιτούσε τότε ο καλύτερος κόσμος των Αθηνών.

Μετά την απόκτηση και αυτού του διπλώματος φοιτά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών από όπου το 1931 πήρε το δίπλωμα της Φιλολογίας. Μα η Σοφία δεν θα αρκεστεί στο πανεπιστημιακό της δίπλωμα. Μαθαίνει Ιταλικά για να μελετήσει το Δάντη και τους άλλους σπουδαίους Ιταλούς λογοτέχνες από το πρωτότυπο. Μαθαίνει Ρωσικά, Αγγλικά, Πορτογαλικά. Και μαθαίνει, όλο μαθαίνει και ζει για να μαθαίνει και να δημιουργεί. Και όλα αυτά χωρίς την ελάχιστη υλική και ηθική ενίσχυση κανενός.

Στη Δεξαμενή, σ' ένα καφενείο, σύχναζαν τότε πολλοί και αξιόλογοι διανοούμενοι, ποιητές, πεζογράφοι, καλλιτέχνες, μουσικοί, ζωγράφοι και ηθοποιοί. Εκεί η Σοφία θα γνωριστεί μ' όλους αυτούς και θα αποκτήσει στενούς φίλους την Γαλάτεια Καζαντζάκη, τον Αυγέρη, τον Βάρναλη, την Έλλη Αλεξίου, τον Χαιρόπουλο και πολλούς άλλους.

Με τον διορισμό της ως καθηγήτριας σε γυμνάσια των Αθηνών ανεξαρτοποιείται οικονομικά. Σαν καθηγήτρια υπηρετεί επί 40 χρόνια στη Μέση και Ανώτατη Εκπαίδευση και διδάσκει Νεοελληνική Λογοτεχνία, Αρχαία κείμενα και Ιστορία.

Στη διάρκεια του Ελληνο-Ιταλικού πολέμου, όταν τα σχολεία ήταν κλειστά, διδάσκει από ραδιοφωνικό Σταθμό Αθηνών το μάθημα των εκθέσεων και παίρνει για την αξιολογία αυτή συμβολή της εύφημο μνεία, από το Υπουργείο Παιδείας.

Με περασμένα τα πρώτα χρόνια της νιότης η Σοφία θα γνωριστεί με τον αξιωματικό του Πολεμικού Ναυτικού, ποιητής και αυτός, Κωστή Παπαδάκη, τον οποίο τόσο αγάπησε και παντρεύτηκε.

Από τον γάμο της αποκτά το μοναχοπαιδί της Αντώνη για την ανατροφή του οποίου δίδεται ψυχή τε και σώματι. Το έργο της ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΜΙΑΣ ΜΗΤΕΡΑΣ αναφέρεται κατά βάση στην ανάπτυξη και την παιδαγωγική του παιδιού της.

Από τα παλαιότερα μέλη της Εταιρίας Λογοτεχνών, γίνεται μέλος του "Κύκλου Παιδικού Βιβλίου" και της ACADEMIE DE LA BALLADE FRANCAISE.

Κλείνω την περιληπτική σκιαγραφή της μεγάλης Φουρνιωτίσσας με μια σύντομη αναφορά στο συγγραφικό της έργο και την προσφορά της στα ελληνικά γράμματα.

Ως ποιήτρια, η Σοφία Μαυροειδή θα ξεκινήσει με την ποιητική συλλογή "Ωρες αγάπης", που εκδίδονται το 1934 και θα συνεχίσει με το αντιστασιακό "της Νιότης και της Λευτεριάς" 1946 και την τριλογία "Λουλούδι της Τέφρας" 1966.

Η Σοφία Μαυροειδή ενταγμένη στην Εθνική Αντίσταση θα γράψει τον ύμνο των μαχημένων κατά των κατακτητών του ΕΛΑΣ και θα εμπνεύσει με τα πατριωτικά τραγούδια της τον υπόδουλο λαό μας.

Ως πεζογράφος και διηγηματογράφος η Σοφία θα γράψει μετὰ ξὺ ἄλλων: "Το παραμύθι του Ολύμπου" - διήγημα, τα μυθιστορήματα "Αταλάντη, η νεράιδα του δάσους", "ο Αλέξανδρος και η Γοργόνα", "ο Τζαβέλλας, η ψυχή του λαού". Επίσης αξιόλογα από τα πεζά έργα της είναι: "ο Μικρός Περιηγητής", "Ιστορίες από το Βυζάντιο", σε τρεις τόμους και η "Άλκηστη, η βασίλισσα που νίκησε το θάνατο".

Από τα θεατρικά της έργα θα αναφέρομε το Ελληνικό Σχολικό Θέατρο. "Το Κοκταίηλ Πάρτυ" σε μετάφραση από το αγγλικό πρωτότυπο του Eliot και "τα Παλληκάρια στο Χέγκελλαντ" του Ερρίκου Ίφεν. Τα έργα αυτά ανέβασαν επί σκηνής διάφοροι θίασοι (Βεργή κ.λπ.).

Πολλά από τα ποιήματά της έχουν μελοποιηθεί και τραγουδήθηκαν από τον Ελληνικό λαό. Εξ άλλου πολλά από τα έργα της μεταφρασμένα στα Γαλλικά, Αγγλικά και Ρωσικά και άλλες γλώσσες ευρίσκονται εντεταγμένα σε ξένες ανθολογίες.

Τέλος, η Σοφία Μαυροειδή πέρα από τη συγγραφική της δραστηριότητα θα αναπτύξει πολύπλευρη πνευματική δράση με ραδιοφωνικές εκπομπές, διαλέξεις, δημοσιογραφία και κριτική θεάτρου και κριτική βιβλίου.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η αθρόα προσέλευση των ευσεβών χριστιανών από τον Άγιο Νικόλαο, τη Νεάπολη, το Ηράκλειο, την Ελούντα, τις Δωριές και το Καρύδι στα εγκαίνια του Ι. Ναού της αγίας νεομάρτυρος Μαρίας της Μεθυμπούλας ήταν πράγματι εντυπωσιακή. Αισθανόμαστε την ανάγκη να εκφράσουμε και δια του Τύπου τις πιο θερμές ευχαριστίες μας.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερώς τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πέτρας κ.κ. Νεκτάριο που ήταν η ψυχή του όλου έργου. Επίσης τον Θεοφιλέστατο Επίσκοπο Ολύμπου κ.κ. Άνθιμο για τη συμμετοχή του στα εγκαίνια. Τον ιερό κλήρο της περιοχής μας που μας τίμησε με την παρουσία του.

Ευχαριστούμε τους αρχιτέκτονες μηχανικούς, εργολάβους, οικοδόμους και όλους όσους βοήθησαν με οποιαδήποτε τρόπο στην αποπεράτωση του Ναού.

Ιδιαίτερώς ευχαριστούμε τους κτίτορες του ναού, εντιμότερον κύριον Ελευθέριον Μπουραντά και την οικογένειάν του, που δεν υπολόγισαν την δαπάνη, αλλά προχώρησαν στην ολοκλήρωση του έργου.

Επίσης τους κατοίκους του χωριού μας, οι οποίοι βοήθησαν σημαντικά από το υστέρημά τους στην ανέγερση του ναού. Επίσης τους προσφέροντες τα οικόπεδα.

Τέλος, ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της Κοινότητας που μας βοήθησε σημαντικά.

Επίσης, ευχαριστούμε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τις έγκριτες εφημερίδες του τόπου μας «ΑΝΑΤΟΛΗ» και «ΠΟΛΙΤΗ» με το προσωπικό που τις συγκροτεί. Ευχαριστούμε και το ραδιοφωνικό σταθμό που μετέδωσε την τελετή των εγκαίνιων.

Ο Πρόεδρος του Εκκλ. Συμβουλίου Φουρνιάς
Π' ΕΜΜ. ΔΡΑΚΩΝΑΚΗΣ

Παιδαγωγικά

Οι νέοι και οι μεγαλύτεροι

Στο άρθρο αυτό θα αναφερθούμε στις διαφορές των νέων και των μεγαλύτερων, στις συνηθισμένες κόντρες ανάμεσά τους, στο χάσμα των γενεών όπως είναι γνωστό.

Στις διαφορές, που έχουν οι νέοι ν' αμφισβητούν και να απορρίπτουν περίπου κάθε αξία και να εμπαίζουν κάθε υψηλή ιδέα που για το χείμαυρο της δουλειάς οι παλαιότεροι κληιάδες χρόνια, στην τάση των παλαιότερων να τούζουν συνέχεια τα ελαττώματα των σημερινών νέων για τα οποία φταίμε εμείς οι ίδιοι που τα κληρονομήσαμε, αφού οι αρετές και τα ελαττώματα αυτής της γενιάς, είναι φαινόμενο της φυλής μας.

Τούζοντας μόνο τα ελαττώματα δείχνουμε άγνοια και προκατάληψη που μας βολεύει για να κατηγορούμε τους νέους.

Θα προσπαθήσουμε όχι να γεμίσουμε το χάσμα των γενεών (αυτό δε γίνεται με τίποτα) αλλά να μικρύνουμε κάπως τις διαφορές.

Κύριοι μεγάλοι η ζωή έχει αποδείξει ότι και οι δύο τρόποι προσέγγισης του παιδιού, δηλαδή η προσέγγιση με επιείκεια, όπου συγχωρούμε τα πάντα (παιδιά είναι και δεν πειράζει) και ο αντίθετος τρόπος η προσέγγιση με αυστηρότητα, με αυταρχικότητα, με καταπίεση δεν οδηγεί πουθενά.

Ένας ειλικρινής διάλογος είναι η πιο σωστή προσέγγιση. Από το διάλογο δεν πρόκειται να χάσει κανείς, αντίθετα μόνο η αλήθεια, η ημερία και η γαλήνη της οικογένειας θα κερδίσει.

Μια τέτοια πρόταση αγαπητοί μεγάλοι, τα παιδιά μας δε θα την αποκρούσουν, δε θα την ειρωνευτούν. Υπό τον όρο ότι εμείς οι μεγάλοι θα δώσουμε το παράδειγμα της ειλικρίνειας της εντιμότητας, έτοιμοι ν' αναγνωρίσουμε τα λάθη της γενιάς μας. Όχι εξυπνάδες και σοφίσματα. Οι νέοι έχουν όσφρηση και τα καταλαβαίνουν. Δε μας συγχωρούν. Όταν τους βλέπουμε από θέση ισχύος, τότε οι περισσότεροι γίνονται θρασείες και βίαιοι.

Αποδέχονται σιωπηρά μόνο την οικονομική τους εξάρτηση, χωρίς να επιθυμούν να γίνεται συζήτηση για οποιοδήποτε άλλη εξάρτηση η αυτοπροστατευσιμότητά τους. Μάλιστα στην περίπτωση αυτή εξαγριώνονται. Όταν τους κατακρίνουμε για έλλειψη εργατικότητας μας απαντούν ότι η σκληρή δουλειά είναι για τους γονείς και όταν γίνουν οι ίδιοι γονείς θα δουλέψουν με τη σειρά τους ίσως σκληρότερα από μας.

Αγαπητά μας παιδιά, δεν είναι άδικο να ζητάτε από τους γονείς σας τα πάντα, όταν είναι βέβαιο ότι οι περισσότεροι λίγες γνώσεις διαθέτουν και χρόνο αρκετά περιορισμένο;

Πολλά προβλήματά σας πρέπει να τα λύσετε μόνοι σας. Να μελετάτε βιβλία, να ρωτάτε, να συμμετέχετε και να συζητάτε τα προβλήματά σας. Έτσι βοηθάτε τον εαυτό σας ν' αλλάξει προς το καλύτερο. Έτσι βοηθάτε τους μεγάλους να βελτιωθούν και γιατί όχι ν' αλλάξουν και αυτοί συμπεριφορά απέναντί σας.

Σάσα Κουμουτσάκου - Δρακωνάκη

ΕΓΚΑΙΝΙΑ Ι. ΝΑΟΥ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΑΓΙΑΣ ΜΑΡΙΑΣ ΜΕΘΥΜΟΠΟΥΛΑΣ

Με εξαιρετική λαμπρότητα τελέστηκαν τα εγκαίνια του Ι. Ναού της Αγίας Μαρίας Μεθυμοπούλας, στις 16 Αυγούστου στη Φουρνή. Του Μεγάλου Αρχιερατικού Εσπερινού και της Μεταφοράς των Ιερών Λειψάνων, των εγκαινίων και Θείας Λειτουργίας, εχοροστάτησαν οι Αρχιερείς, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πέτρας Κύριος ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ και Θεοφιλέστατος Ολύμπου Κύριος ΑΝΘΙΜΟΣ. Η συρροή του κόσμου και το εσπέρας και το πρωί, ήταν εντυπωσιακή. Το ίδιο του Κλήρου της Περιφέρειας.

Οι δύο Αρχιερείς, στις εμπνευσμένες ομιλίες των, ο Σεβασμιώτατος ΠΕΤΡΑΣ στον Εσπερινό και ο Θεοφιλέστατος ΟΛΥΜΠΟΥ στα εγκαίνια και Θ. Λειτουργία, αφού ευχαρίστησαν τον Κτίτορα του Ναού και όλους όσους ένωσαν την ανάγκη να προσφέρουν ΓΗ, στον εξοπλισμό και στην εικονογράφηση της Εκκλησίας, αναφέρθηκαν στη Μνήμη και τη Θυσία της Νεομάρτυρος Αγίας και στο υψηλό θρησκευτικό συναίσθημα των κατοίκων της Φουρνής με το πλήθος των Εκκλησιών που κοσμούν τον Τόπο.

Ο κ. Λευθέρης Μπουραντάς στην ομιλία του το πρωί στη Θ. Λειτουργία, αναφέρθηκε στα πολλά εμπόδια που αντιμετώπισαν στην εξεύρεση Γης, Ευχαρίστησε τους δυο Αρχιερείς για τα καλά τους λόγια στον ίδιο και στον μακαρίτη πατέρα του Δάσκαλο και Ιεροψάλτη Εμμανουήλ Χ. Μπουραντά, και έκλεισε την ομιλία του, απευθυνόμενος προς τον Σεβασμιώτατο Πέτρας με τα παρακάτω: «... Τα εμπόδια ανήκαν ήδη στο παρελθόν!

‘Όπως το είχατε μαντέψει! ‘Όπως ακράδαντα το πιστεύατε και κάθε φορά μου μεταφέρατε την αισιοδοξία Σας και την Πίστη Σας πως θα τα ξεπεράσουμε και μάλιστα σύντομα! Η εκλεκτή Αθληφόρος, άφηνε τους Ουρανίους Θαλάμους και κατέβαινε κάτω στη Γη. Κοντά μας! Δίπλα μας! Να παραστήσει, να επιβλέπει και να Ευλογεί την προσπάθεια! Και να! Σήμερα το «τελευταίον εκβάν» ο περικαλλής αυτός Ναός, στο όνομα της Νεομάρτυρος Αγίας Μαρίας της Μεθυμοπούλας, ο πρώτος που

κτίζεται στην Κρήτη και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Ο πρώτος παγκόσμια, όπως ανέφερε στην ωραιότατη ομιλία του στα Θυρανοξεία, ο Πανοσιολογιώτατος Κύριος ΕΥΓΕΝΙΟΣ, να δεσπόζει στην είσοδο των χωριών μας και να στολίζει τον Τόπο και η Αγία, να ευλογεί, να στερεώνει, να σκέπει, να φυλάσσει και να φρουρεί τον Τόπο και αυτούς που πιστεύουν κι ελπίζουν σ’ Αυτήν.

Σεβασμιώτατε, θέλω να Σας ευχαριστήσω ακόμη μια φορά, με όλη μου την καρδιά, για την πολλαπλή βοήθειά Σας και συμπαράσταση και να πω πως χωρίς Εσάς, η εκκλησία αυτή δεν θα κτιζότανε, τουλάχιστον τώρα και σε τόσο σύντομο χρόνο.

Ακόμη θέλω να παρακαλέσω να επιτρέψετε σ’ έναν ασήμαντο, ανάξιο χριστιανό, να τολμήσει να ζητήσει, με πλήρη γνώση και συναίσθηση του «πως φωτίζει ο λύχνος το Φως και πως χειραθετήσει ο δούλος του Δεσπότην» τη Χάρη του Θεού, της Παναγίας και της Αγίας στο Πρόσωπό Σας. Να Σας δίδουν Υγεία, δύναμη και Μακρότητα Ημερών, για να συνεχίζετε να δημιουργείτε και να προσφέρετε στον τόπο και στην Εκκλησία. Το Έργο Σας, μεγάλο και πολύπλευρο, από την πρώτη στιγμή της ενθρονίσεώς Σας στην Θεόσωστο Μητρόπολη Πέτρας, παρά τις περιορισμένες οικονομικές της δυνατότητες, παρακολουθείται με πολλή Αγάπη και πολύ Σεβασμό από το πλήρωμα της Εκκλησίας. Εκτιμάται, αναγνωρίζεται, επικροτείται και επιβραβεύεται από όλους χωρίς εξαίρεση.

Το σημερινό, ένα ακόμη μικρό στα πολλά Σας άλλα Μεγάλα! Ένας ακόμη κρίκος στην αλυσίδα των πολλών Σας δραστηριοτήτων: ‘Αξιος Σεβασμιώτατε! Εις πολλά ‘Ετη».

Οι προσκυνητές, μετά τη Θ. Λειτουργία, αφού πήραν Αντίδωρο, ‘Αρτο (πολλές αρτοκλασίες) και ένα γλυκό, πήγαν στο παλιό Δημοτικό Σχολείο του Χωριού στο οποίο δόθηκε καφές και ποτό με εκλεκτούς μεζέδες και γλυκά, που πολλά απ’ αυτά, εφρόντισαν να ετοιμάσουν οι ακούραστες, ευγενικές Κυρίες του χωριού μας.

Η εξόφληση της συνδρομής στην Εφημερίδα μας

Μπορεί να γίνει χωρίς καμιά επιβάρυνση των αναγνωστών μας με κατάθεση στον παρακάτω

λογαριασμό της
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

27601016234 93

και σε οποιοδήποτε

Υποκατάστημά της.

Παράκληση κατά την κατάθεση να ζητείτε στην απόδειξη που θα εκδοθεί και θα χορηγηθεί στο συνδρομητή να σημειώνεται το ονοματεπώνυμό του και ο ταχ. κώδικας της περιοχής του που είναι γραμμένος στη διεύθυνση που του στέλνουμε τα Φ.ΝΕΑ.

Για ενημέρωση του Ταμείου καλό είναι να ταχυδρομείται στη διεύθυνση του Γραφείου του Συλλόγου μια φωτοτυπία της απόδειξης.

Η αποστολή της συνδρομής με ταχυδρομική επιταγή κατά την εξόφληση είναι χρονοβόρα και κουραστική γιατί τα μέλη του Δ.Συμβουλίου που θα την εισπράξουν μένουν σε μακρινές αποστάσεις από τα γραφεία του Συλλόγου και είναι δύσκολη

η κάθοδός τους στο κέντρο της Αθήνας.

Στη διάρκεια του καλοκαιριού επειδή τα μέλη του Δ.Σ. του Συλλόγου μπορεί να βρίσκονται εκτός Φουρνής, καλό είναι τις συνδρομές σας να τις δίνετε στο Μιχάλη Γωνιωτάκη, γυμνασιάρχη ή Παπα-Μανώλη Δρακωνάκη, εφημέριο Φουρνής για να μας τις παραδίνουν με τη σειρά τους και να κόβουμε τη σχετική απόδειξη.

Το Δ.Σ.

Ηρακλειώτες,

Αρμόδιοι για την είσπραξη των οικονομικών υποχρεώσεων προς το Σύλλογο των Ηρακλειωτών μελών του συλλόγου μας, είναι το ζεύγος Μαρία Σταύρου Μαυρικάκη - Θεόδωρος Σινόπουλος.

Η Διεύθυνσή τους είναι: Κατάστημα «ΦΩΤΙΣΜΟΙ - ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΕΣ», Βικέλα 15, Πλατεία Κορνάρου, Ηράκλειο Κρήτης, τηλ. 241.217 - 227.858.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Πρόεδρος: Γεώργ. Τουτουδάκης

Αντίδρος: Αντώνης Ρουσάκης

Γεν. Γραμ.: Καφετζάκη Φιφή

Ταμίας: Φουντουλάκης Πέτρος

Σύμβουλος: Κ. Δρακωνάκης

Μαρίκα Αμαριώτου

(Συνέχεια από τη σελ. 1)

1908.

Υπηρετήσε και στα χωριά της Ιεράπετρας όπου λόγω κλίματος και φτώχειας διαπίστωσε τις άθλιες συνθήκες της παιδείας. Και τότε σκέφθηκε ότι η μόρφωση του Διδασκαλείου δεν αρκούσε για να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες της ελληνικής παιδείας.

Έτσι, αν και άβγαλτο μικρό, χωριατοκόριτσο, αποφάσισε να φύγει να σπουδάσει και στην Ευρώπη και δεν την τρώμαζε ούτε η φτωχική καταγωγή της σε σύγκριση με τις προηγούμενες συνθήκες των Ευρωπαίων, ούτε οι άθλιες συνθήκες στις οποίες ζούσαν τότε οι Κρητικοί λόγω της τούρκικης σκλαβιάς και του επιβληθέντος επί αιώνες τούρκικου σκοταδισμού. Ούτε βέβαια η ξενιτιά και η τόση μεγάλη απόσταση την φόβιζαν.

Πήγε στη Γερμανία όπου υπήρχαν οι καλύτεροι δάσκαλοι και παιδαγωγοί και φοίτησε στα πανεπιστήμια της Ίενας, της Χαϊδεμβέργης, της Δρέσδης και κατέληξε στο πανεπιστήμιο του Μονάχου από όπου πήρε και τον τίτλο του διδάκτορος.

Εκεί σπούδασε παιδαγωγική, φιλοσοφία, φιλολογία, γλωσσολογία και βυζαντινολογία με τους ονομαστούς καθηγητές Κέρσενσταϊν, Ντρέξλερ, Φίσερ και το μεγάλο Χαϊζεμπεργκ στο μάθημα της ελληνικής φιλολογίας και βυζαντινολογίας.

Μετά από έξι χρόνια θα επιστρέψει στην Ελλάδα το 1926 και θα διοριστεί στην Ιεράπετρα μαζί με μια άλλη μεγάλη δασκάλα, τη Μαρία Λιουδάκη, για τις οποίες 50 χρόνια αργότερα ο μαθητής των Γιάννης Γαϊτανάκης θα γράψει ότι «οιστρηλατούντο από το όραμα της εκπαίδευσης».

Θα πάει μετά διευθύντρια του Διδασκαλείου Σερρών, όπου εθνικές ανάγκες το επιβάλλουν, και στην κοσμογονική τετραετία του 1928-32 ο Ελευθέριος Βενιζέλος την τοποθετεί στο Υπουργείο Παιδείας και είναι η πρώτη γυναίκα που διορίζεται σε τέτοια μεγάλη, σοβαρή και υπεύθυνη θέση.

Παράλληλα στην Αθήνα αναπτύσσει σημαντικότερη πνευματική δραστηριότητα κάνοντας ομιλίες και διαλέξεις χωρίς χείρογραφα και πάντα εκ του προχείρου, στον Πνευματικό Σύλλογο «Ασκραίο» και στο Φιλολογικό Σύλλογο «Παρνασσός» ενώ παράλληλα εργάζεται στις πιο σοβαρές εφημερίδες όπου κρατεί μόνιμη στήλη και στην εγκυκλοπαίδεια Ελευθερουδάκη.

Σ' αυτό το περιβάλλον γνωρίζεται με όλο τον πνευματικό κόσμο της χώρας, τον Κωνσταντίνο Τσάτσο, τον Παναγιώτη

Κανελλόπουλο, το Γεώργιο Παπανδρέου, τον Γληνό, τον Δελμούζο, τον Τριανταφυλλίδη, τον Μυριβίλη, τον Καζαντζάκη, τον Ουράνη, ο δε Κωστής Παλαμάς θα της πει:

«Μαρίκα είσαι η μόρφωση εμπνευσμένη και η εμπνευστη μορφωμένη».

Αργότερα ο Παναγιώτης Κανελλόπουλος και τις δυο φορές που υπηρέτησε στο Υπουργείο Παιδείας θα την έχει κοντά του και θα την συμβουλεύεται.

Η Μαρίκα γράφει χιλιάδες άρθρα σε περιοδικά, εφημερίδες, ραδιόφωνο, αλλά συνεχώς προσφέρει γράφοντας ποίηση και πεζά.

Εκτός από το περιπούδαστο κλασικό της έργο «Γράψιμο και Αγωγή», έχει γράψει Ιστορίες της Μανούλας μου» στα ελληνικά και γερμανικά, τη «Βιογραφία του παπά Χατζή Γεωργ. Καπίτση», πέντε ποιητικές συλλογές και έχει μεταφράσει λογοτεχνικά έργα από τα γερμανικά και ιταλικά, ενώ γράφει και στις εφημερίδες και τα περιοδικά του Νομού μας για τον τόπο μας και τους ανθρώπους του.

Η προσωπικότητα της Μαρίας Αμαριώτου έχει ξεπεράσει τα όρια της Φουρνής και όταν έρχεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κων/νος Τσάτσος και επήγε να τον χαιρετήσει, αυτός της παραχώρησε τη θέση του. Το ίδιο και όταν πήγε να χαιρετήσει το 1972 τον Πατριάρχη Βαρθολομαίο ο οποίος έσκυψε και της φίλησε το χέρι. Τέτοια εκτίμηση και σεβασμό της είχαν.

Αλλά και το Ανώτατο Πνευματικό μας Ίδρυμα, η Ακαδημία Αθηνών, την βραβεύει για το έργο και την πνευματική της προσφορά σε πανηγυρική συνεδρίαση το Δεκέμβριο του 1987 όπου παρευρέθηκαν όλοι οι κορυφαίοι πνευματικοί άνθρωποι του τόπου.

Η διαρκής θέληση της Μαρίας να προσφέρει κάνει και τη μνήμη της αιώνια.

Συχώρεσε, αιώνια Μαρίκα, την ταπεινότητά μου αν δε σου πρόσφερα όσα ήθελα, ούτε αν δεν μπόρεσα να σκιαγραφήσω τη μεγάλη σου προσωπικότητα και θεώρησε τούτα μου τα λόγια σαν νεκρολούλουδα στο φέρετρό σου και τελευταίο χαιρετισμό σαν κατευόδιο στο στερνό σου δρόμο, όπου ο Θεός για ανταμοιβή θα στείλει «ούριο άνεμο» για να 'ναι καλό κι ανέφελο προς τον Παράδεισο το ταξίδι σου.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΡΑΤΣΙΝΗΣ

ΠΑΛΙΑ ΕΘΙΜΑ ΚΑΙ ΔΟΞΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΦΟΥΡΝΗ

Από τον **παπα-Μιχάλη Πατεράκη** καθηγητή Θεολόγο,
διδάκτορα της Ποιμαντικής του Παν/μίου Θεολογίας
(Από το βιβλίο του «Η Φουρνή Μεραμπέλλου»)

Άγιες μέρες τις λέει ο λαός αυτές τις μέρες του δεκαπενταήμερου, από την παραμονή των Χριστουγέννων (τα παλαιά χρόνια η Φουρνή είχε τρεις ενορίες και η ακολουθία των Χριστουγέννων άρχιζε λίγο πριν τα μεσάνυχτα κατά τις πληροφορίες των παλαιότερων), με τα σχετικά κάλαντα και τις πολλές και διάφορες προετοιμασίες για τον καλύτερο εορτασμό μέχρι την εορτή των Θεοφανείων (7 Ιανουαρίου) που είναι αφιερωμένη στο χθεσινό βαπτιστή του Χριστού προφήτη και πρόδρομο του ερχομού στον κόσμο, άγιο Ιωάννη.

Σαν θρησκευτικές γιορτές είναι αφιερωμένες στη γέννηση του Χριστού, περιτομή κ.λπ. Έχουν όμως μεγάλο κοινωνικό περιεχόμενο και είναι δεμένες με χαρές και τραγούδια, παράλληλα όμως και με διάφορες δοξασίες, έθιμα και λοιπά παραδοσιακά τραγούδια και στοιχεία. Με την ευκαιρία λοιπόν αυτή θεώρησα σκόπιμο να παραθέσω μερικά από τα παραδοσιακά αυτά στοιχεία των γιορτών όπως τα έζησα ή τα πληροφορήθηκα από γερνότερους συγχωριανούς μου.

Αρχίζω από την πρώτη μέρα, (παραμονή Χριστουγέννων). Στο κεφαλοχώρι αυτό της Φουρνής άρχι-

φιλοι αναγνώστες αν σας διαφέρει βέβαια το θέμα ΠΑΡΑΔΟΣΗ του απλού λαού όπως συνήθως λένε οι «διανοούμενοι του κόσμου τούτου». Η πίστη γέννησε την παράδοση, κι εκείνη είναι το προζύμι του λαού που τόσα χρόνια αγωνίστηκε να μην την χάσει.

Πρωτοχρονιά

Η πρώτη μέρα του χρόνου είναι σε όλους γνωστή σαν τριπλή γιορτή (πρωτοχρονιά, κατά σάρκα περιτομή του Χριστού, και η ονομαστική γιορτή του μεγάλου Βασιλείου). Το μεγαλύτερο μέρος από τα κάλαντα της Πρωτοχρονιάς είναι αφιερωμένο στον μεγάλο άγιο που ο λαός τον θέλει ζευγολάτη, γεωργό, γι' αυτό σε πολλά μέρη την μέρα εκείνη οργώνουν, (κάνουν χωράφι όπως λένε). Το πρωί της μέρας εκείνης μετά το τέλος της λειτουργίας οι μητέρες έβαζαν σε μια λιναρένια υφαντή πετσέτα, κουλούρια, ξεροτήγανα, στραγάλια κ.ά., στέλνοντάς τα στους πιο κοντινούς συγγενείς. Ο πατέρας δίδει χρήματα στα παιδιά και στα μέλη της οικογένειάς του τα λεγόμενα Καλοχερίκια, ή καλή Χέρα όπως συνηθίζεται ως τα σήμερα.

Το ποδαρικό της Πρωτοχρονιάς

Επικρατεί η γνώμη ότι παίζει σπουδαίο ρόλο η επίσκεψη του πρώτου ανθρώπου στα σπίτια το πρωί της Πρωτοχρονιάς. (Ίδιον, άλλωστε, ανθρώπων κατωτέρας πνευματικής στάθμης). Η ενέργεια αυτή λέγεται Ποδαρικό, το να πατήσει κάποιος το πόδι του στο κατώφλι της πόρτας τ' αλλοιού. Οι άνθρωποι προτιμούν κείνη την μέρα να τους κάνει ποδαρικό ένα εικόνισμα, ή ένα μικρό παιδί που δεν έχει γρουσουζιά πάνω του και έτσι η χρονιά θα πάει πολύ καλά. Φέρνει το καλό γούρι όπως συνηθίζουν να λένε. Γεμάτος δεισιδαιμονίες και προλήψεις ο άνθρωπος. Κι αν ακόμα και σήμερα που λέμε ότι ο άνθρωπος έχει πολιτισμό, μέσα του πάντα θα αισθάνεται προληπτικός και δεισιδαίμονας. Ο άνθρωπος το πράγμα αυτό του μεγαλείου και της αθλιότητας μαζί. Την ημέρα της πρωτοχρονιάς βάζουν ένα μικρό παιδί να καθίσει πάνω σε ένα «ρουκούνη» (πέτρα) και του υπαγορεύουν να επαναλάβει τούτα τα λόγια: (τα απαγγέλλει μηχανικά):

«Κλου κλου στ' αρνίθια μας
καλοχρονιά στα σπίτια μας
να κλωσάσει η γι' όρνιθιά μας
να καλοπαντίσουν τα οζά μας.
'Οξω ψύλλοι και κουργιοί
και στα όρη οι ποντικοί.

ζαν οι προετοιμασίες για τον καλύτερο εορτασμό, με πρώτη εκδήλωση τα παλιά κάλαντα που όμοιά τους δεν υπάρχουν, και που τα έψαλαν ομάδες από όλες τις ηλικίες των ανθρώπων γυρνώντας από σπίτι σε σπίτι, που τους δεχόντουσαν με διάφορα κεράσματα κ.ά., προαναγγέλλοντάς έτσι τον αυριανό ερχομό. (Η Γέννηση του Χριστού).

Μετά το τέλος της Χριστουγεννιάτικης λειτουργίας οι άνθρωποι γυρνούσαν στα μικρά χαμηλοτάβανα σπίτια τους, ετοιμάζαν το τραπέζι και συνάμα δεχόντουσαν επισκέψεις συγγενών και φίλων, όμως το κάθε Φουρνιώτικο σπίτι ήταν ανοικτό για οποιονδήποτε τη μεγάλη εκείνη μέρα της αγάπης.

Αντάλλασαν ζεστές ευχές όπως «καλώς μας ήρθε», «καλώς τον δεχτήκαμε», «να μας ζήση το νιογέννητο», «χρόνια πολλά», «με το καλό κι η βάπτιση» (του Χριστού). Χαρακτηριστικό παράδειγμα της ζεστασιάς αυτής των γιορτών μα και της προσπάθειας που καταβάλλουν οι λιγοστοί άνθρωποι που έχουν απομείνει ακόμη στη Φουρνή να διατηρήσουν τις παραδόσεις αναφέρω το περιεχόμενο που έλαβα από μια κάρτα της Ε.Ζ., που μου έγραφε τούτα τα λόγια σε απάντηση των ευχών μου. «ΝΑ ΜΑΣ ΖΗΣΗ ΤΟ ΝΕΟΓΕΝΝΗΤΟ ΚΑΛΩΣ ΤΟ ΔΕΧΤΗΚΑΜΕ» Φουρνή Χριστούγεννα του 1975.

Δεν μπορείτε παρά να δακρύσετε

Να δημιουργηθεί νέος Δήμος Φουρνής Αναφορά των κατοίκων των τριών Κοινοτήτων

Εκατόν ογδόντα πέντε κάτοικοι των οικισμών Κάτω Χωριό Φουρνής, Πάνω Χωριό Φουρνής, Καστέλλι Φουρνής, Δωριές Φουρνής και Καρύδι, υπογράφουν αναφορά προς τον Υπουργό Εσωτερικών, με την οποία ζητούν να δημιουργηθεί ανεξάρτητος Δήμος στη Φουρνή. Στην αναφορά περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«Εμείς οι υπογραφομένοι κάτοικοι των τριών Κοινοτήτων Φουρνής: Καστελλίου Φουρνής και Καρυδίου δηλώνουμε ότι είμαστε αντίθετοι και δεν θα επιτρέψουμε οι Κοινότητες μας που περιλαμβάνουν τους οικισμούς Κάτω Χωριό Φουρνής, Πάνω Χωριό Φουρνής, Καστέλλι Φουρνής, Δωριές Φουρνής και Καρύδι να ενωθούν αναγκαστικά με το Δήμο Νεάπολης, γιατί έτσι τα χωριά μας θα μετατραπούν σε περιφερνημένα και παραμελημένα "μετόχια" της Νεάπολης, όπως και τα ήδη υπάρχοντα.

Την απόφασή μας αυτή, που είναι αμετάκλητη, τη στηρίζουμε στα παρακάτω:

1. Στο σεβασμό της ιστορικής συνέχειας και της τοπικής παράδοσης, καθότι οι παραπάνω κοινότητες, μαζί με άλλες που τώρα θα αποτελέσουν το Δήμο Ελούντας, ανήκαν στον τέως Δήμο Φουρνής, ο οποίος λειτούργησε μέχρι το 1925 υποδειγματικά, γιατί οι Κοινότητες που τον αποτελούσαν ανήκουν στην ίδια πραγματικά γεωγραφική ενότητα.

2. Στο σεβασμό της θρησκευτικής τοπικής παράδοσης καθότι στην ευρύτερη περιοχή της Φουρνής ανήκουν εκκλησίες και μονές με σπάνια θρησκευτικά κειμήλια, με άρρηκτους δεσμούς με τους κατοίκους της περιοχής, όπως οι Μονές Αρετίου, Κεράμου, Καρδαρούτσας κ.τ.λ. Ας μη λησμονούμε ακόμη ότι στη Φουρνή είχε την έδρα του και ο Επίσκοπος της περιοχής.

3. Σεβασμό στην πολιτιστική παράδοση του τόπου. Ποιός αγνοεί ότι ένα από τα πρώτα σχολεία που λειτούργησαν μετά την Τουρκοκρατία ήταν στην Κυραπολίτσα, από το οποίο αποφάσιζαν μαθητές που διέπρεψαν στα γράμματα και τις επιστήμες όπως η Σοφία Μαυροειδή - Παπαδάκη, οι αδελφές Σοφία και Μαρία Αμαριώτου, ο Κανιτάκης και άλλοι. Ακόμη οι παλαιότεροι δεν ξεχνούν ότι στο Γυμνάσιο Νεαπόλεως η πλειοψηφία των μαθητών ήταν Φουρνιώτες.

Στη Φουρνή λειτουργούν σήμερα τρεις Πολιτιστικοί Σύλλογοι, Ελαιουργικός Συνεταιρισμός και Μουσείο Λαϊκής Τέχνης.

Ποιός από τους αρμόδιους και ποιά επιτροπή μπορεί με οποιαδήποτε απόφασή της να ισοπεδώσει τα πάντα και να διαγράψει όλα τα παραπάνω; Και τί γνωρίζει η ΤΕΔΚ Λασιθίου προτείνοντας τη βίαιη συγχώνευση του τ. Δήμου Φουρνής με τη Νεάπολη;

Για να μη γίνει αυτό το έγκλημα και εξαφανιστεί μία από τις πλέον ιστορικές και πανελληνία γνωστές περιοχές, για να μην τραυματισθεί το φιλότιμο και η ευγενής άμιλλα των κατοίκων και για να μην εισπράξουμε μελλοντικά τις κατάρτες των παιδιών μας, αποφασίσαμε εμείς οι κάτοικοι των ανωτέρω Κοινοτήτων τα εξής:

1. Να αποτελέσουμε εθελοντικά μία μεγάλη Κοινότητα ή δήμο της Νέας Φουρνής.

2. Για να δικαιωθούμε εξουσιοδοτούμε τα τρία Κοινοτικά Συμβούλια να προσφύγουν στο Συμβούλιο επικρατείας ή ακόμη και στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο.

3. Εάν το Υπουργείο Εσωτερικών, που διακριτικά ρουσφετολογεί πάνω στις συνενώσεις, δεν μας εισακούσει και προχωρήσει στις επιλογές του, δηλώνουμε και δεσμευόμαστε:

α) Να καταθέσουμε όλοι τα εκλογικά μας βιβλιάρια απέχοντες από οποιοσδήποτε εκλογές.

β) Να προβούμε σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις με οποιοδήποτε κόστος διεκδικώντας το δικίο μας, όπως αποκλεισμός της Εθνικής οδού, και

γ) Να εισηγηθούμε την ομαδική παραίτηση των τριών Προέδρων και των Κοινοτικών τους Συμβουλίων.

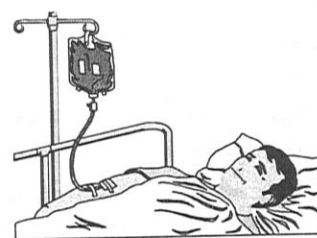
Τελειώνοντας παρακαλούμε τους αρμόδιους να δουν με κατανόηση το λογικό μας αίτημα, για να προλάβουμε τον περαιτέρω μαρasmus της περιοχής μας και να μην γίνει ο ιστορικός και ένδοξος τέως Δήμος Φουρνής το εγκαταλειμμένο αποπαιδί του Δήμου Νεάπολης».

(Ακολουθούν οι υπογραφές)

Ανατολή 9.9.97

Η Τράπεζα Αίματος του Συλλόγου μας

Με σύνθημα «ΔΩΣΕ ΑΙΜΑ, ΣΩΣΕ ΖΩΕΣ» καλούμε και πάλι τους συγχωριανούς μας να

προσφέρουν αίμα στην Τράπεζά μας που έχουμε στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο, η οποία λειτουργεί πρωί και απόγευμα.

Ελπίζουμε ότι και αυτή τη φορά η έκκληση του Συλλόγου μας θα τύχει ανταπόκρισης.

Κοπή Βασιλόπιπας

Η κοπή της Βασιλόπιπας του Συλλόγου θα πραγματοποιηθεί στις 10 Ιανουαρίου 1998, ημέρα Σάββατο και ώρα 11 π.μ. στο Γραφείο του Συλλόγου μας Ακαδημίας 57 (1ος όροφος, τηλ. 36.47.193).

Παρακαλούνται τα μέλη και οι φίλοι του Συλλόγου μας να παρευρεθούν και να τον τιμήσουν.

Το Δ.Σ. του Συλλόγου

Ικανοποιητική συμπαράσταση στο Σύλλογο

Η προσπάθεια πολλών μελών του Συλλόγου για την ηθική και οικονομική συμπαράστασή τους υπήρξε ικανοποιητική, όπως φαίνεται στην κατάσταση που δημοσιεύεται παρακάτω.

Γίνεται έκκληση για την κάλυψη των λειτουργικών αναγκών του συλλόγου να συνδράμουν και τα υπόλοιπα μέλη γιατί δεν έχουμε άλλους πόρους (λαχειοφόρες αγορές, δωρεές κ.λπ.) Σημειώνεται ότι τα έσοδα από την καλοκαιρινή συνεστίαση του χωριού, που πρώτα αποτελούσαν σημαντική ενίσχυση του Συλλόγου μας, εδώ και μερικά χρόνια διατίθενται για τις ανάγκες του τοπικού μας Συλλόγου η «ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ».

* * *

Παρακαλούμε αν κάποια μέλη βλέπουν ότι δε δημοσιεύονται οι εισφορές στα «Φ.Ν.» ν' απευθύνονται για ενημέρωση στο Δ.Σ. του Συλλόγου.